

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ajankohtaiskatsaus: Lintuinfluenssa ja afrikkalainen sikarutto

---

Hanna Lounela

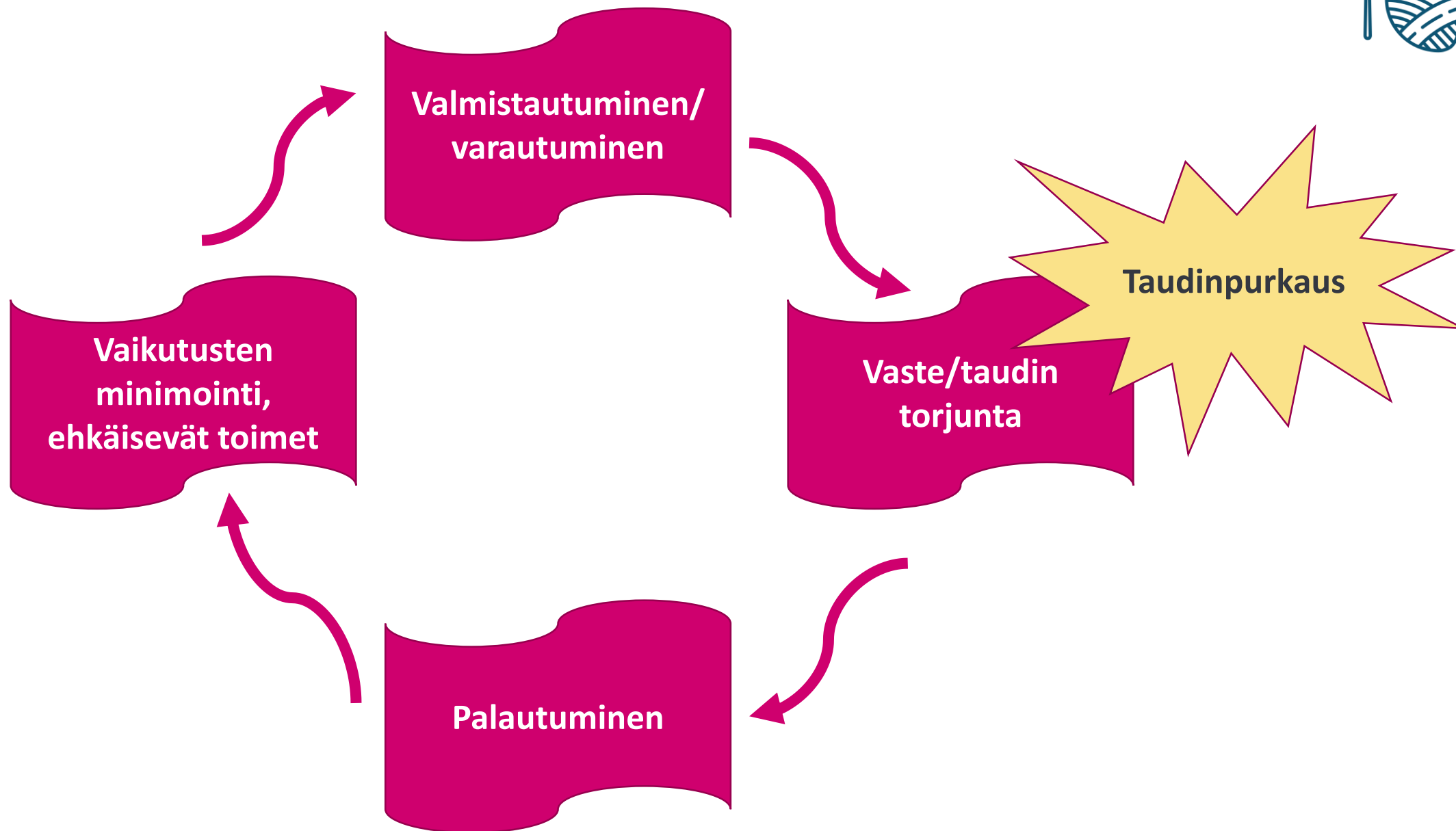
Ylitarkastaja

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

hanna.lounela@ruokavirasto.fi

Suojaa SiKana -hanke

7.10.2020

Tunne vastustajasi

Afrikkalainen sikarutto	Lintuinfluenssa
Sikojen virustauti, ei tartu ihmiseen	Lintujen virustauti, osa kannoista voi tarttua ihmiseen
Luonnonvaraiset villisiat voivat levittää tartuntaa lähialueilla ja ihminen toimillaan voi levittää tartuntaa lähialueilla tai uusille alueille	Luonnonvaraiset linnut merkityksellisiä tartunnan leviämisessä uusille alueille, myös ihminen toimillaan voi levittää tartuntaa
Virus säilyy pitkää lihassa ja lihatuotteissa	Viruksen kestävyys vaihtelee tyypeittäin ja riippuu olosuhteista
Hidas leviäminen pitopaikan sisällä, korkea tapauskuolleisuus	Nopea leviäminen pitopaikan sisällä, oireiden vakavuus riippuu tyypistä
Lakisääteisesti vastustettava, helposti leviävä eläintauti	Osa alatyypeistä lakisääteisesti vastustettavia, helposti leviäviä eläintauteja
Sekä luonnonvaraisten että kesysikojen tartuntojen vuoksi rajoitusvyöhykkeet	Siipikarjatapausten ympärille rajoitusvyöhykkeet, jos H5 tai H7, luonnonvaraisten lintujen tapauksen ympärille vain erityisissä tilanteissa
Hyvällä tautisuojausella voi viruksen onnistua pitämään pitopaikan ulkopuolella	Hyvällä tautisuojausella voi viruksen onnistua pitämään pitopaikan ulkopuolella

Lisätietoa taudeista

- <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/afrikkalainen-sikarutto-asf/>
- <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/siipikarja/lintuinfluenssa/>

Korkeapatogeeninen (HPAI) lintuinfluenssa

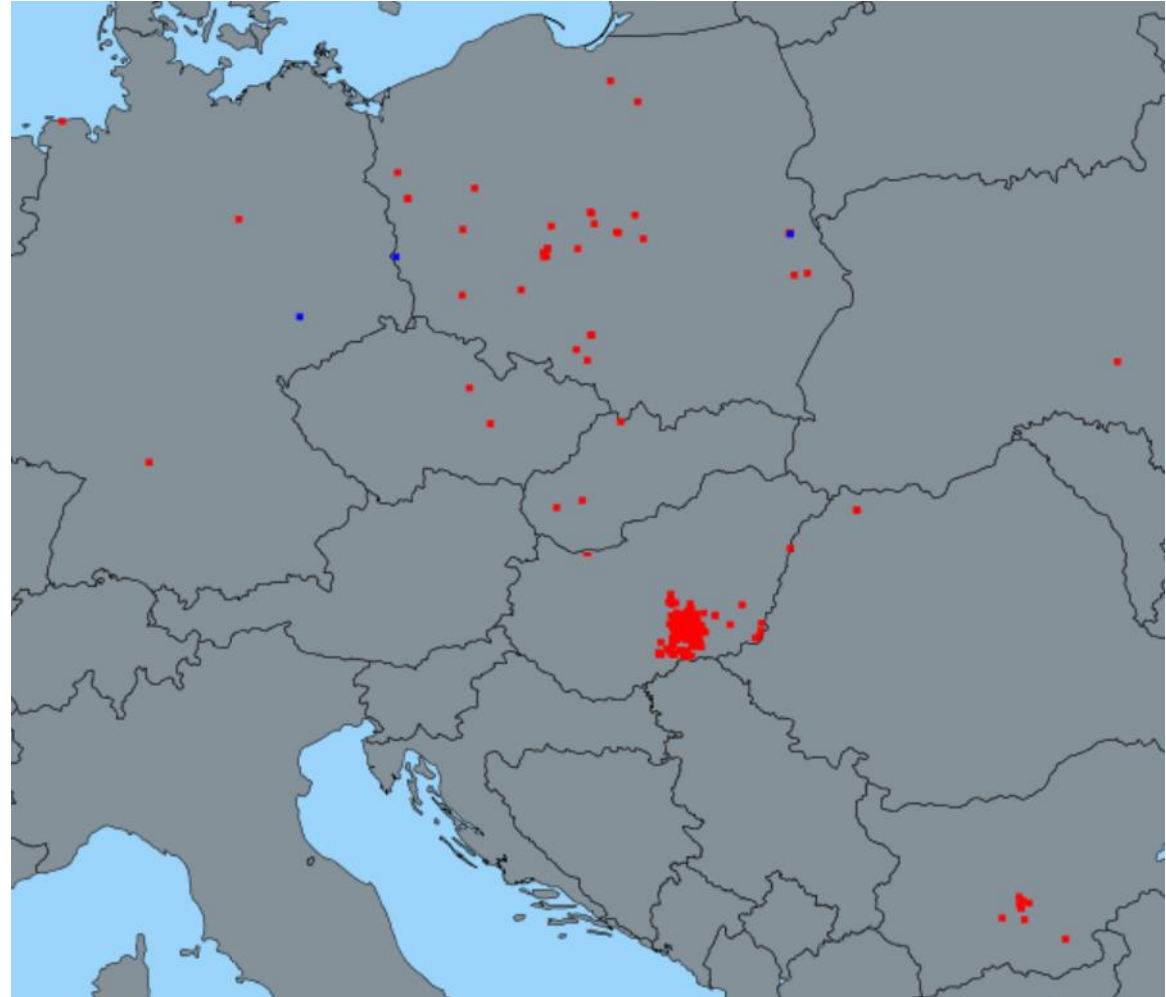
- EU 2020:
  - H5N8, erilainen kuin aikaisemmin (2016) kiertänyt H5N8
  - Unkari, Puola, Bulgaria, Saksa, Tsekki, Slovakia, Romania
  - Eri lintulajeja, hanhet, ankat, kalkkunat mutta myös munintakanoja
  - Vähemmän luonnonvaraisissa linnuissa

Siipikarjan ja luonnonvaraisten lintujen HPAI- tapaukset EU:ssa 1.1.2020 - 4.10.2020

Punainen = siipikarja

Sininen = luonnonvarainen lintu

Lähde: EU ADNS

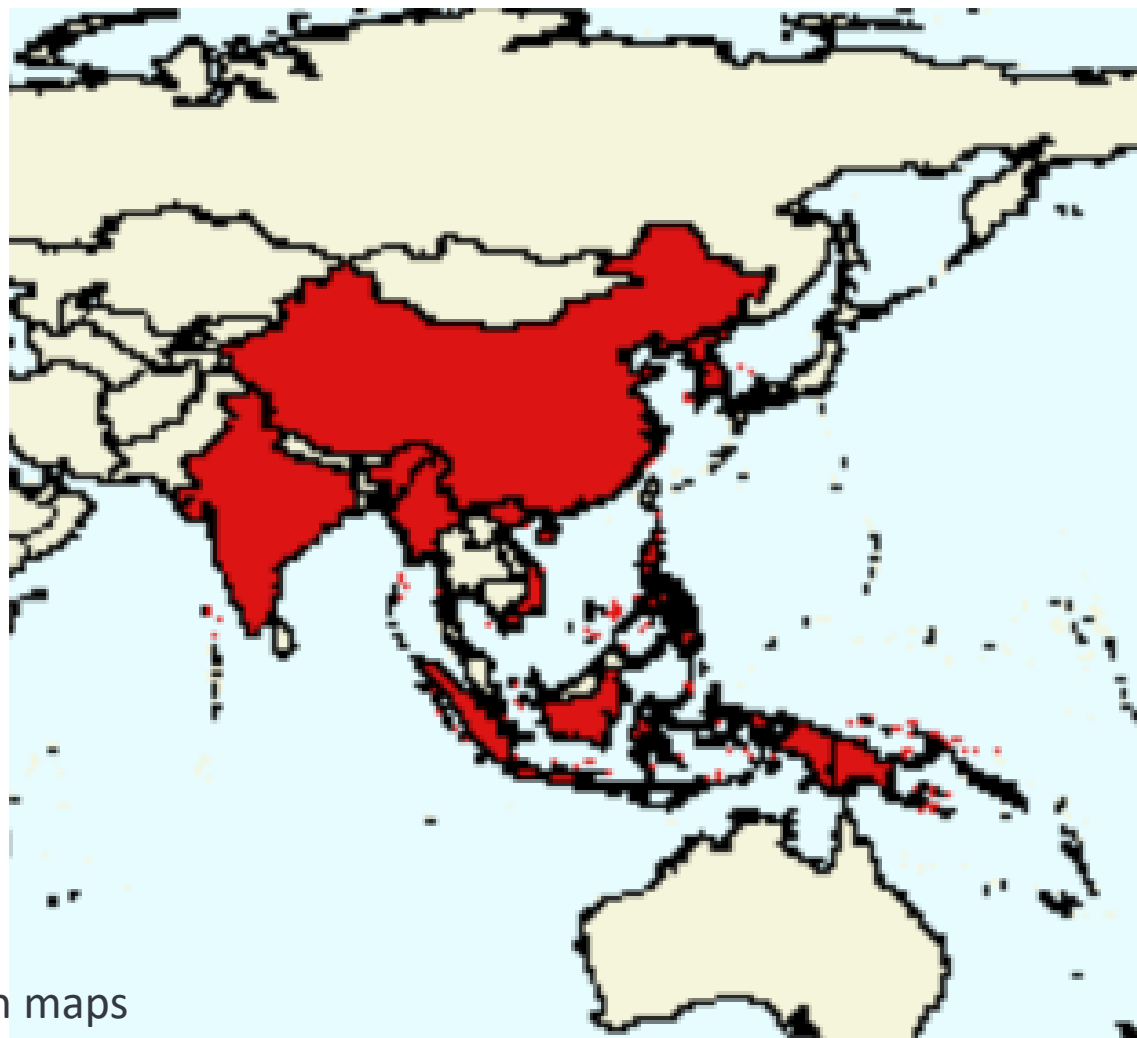
Afrikkalaisen sikaruton levinneisyys

- Alunperin afrikkalainen tauti
  - Ylläpitäjänä tietyt punkit ja pahkasiat
- 1950-luvulla levisi ensimmäisen kerran Afrikan ulkopuolelle
  - Hävitettiin Euroopasta ja Etelä-Amerikasta, paitsi Italian Sardiniasta
- 2007 Kaukasukselle -> leviäminen sekä länteen että itään
- 2014 EU-alueelle
- 2018 Kiina ja muu Aasia

ASF Aasiassa tammi-kesäkuu 2020

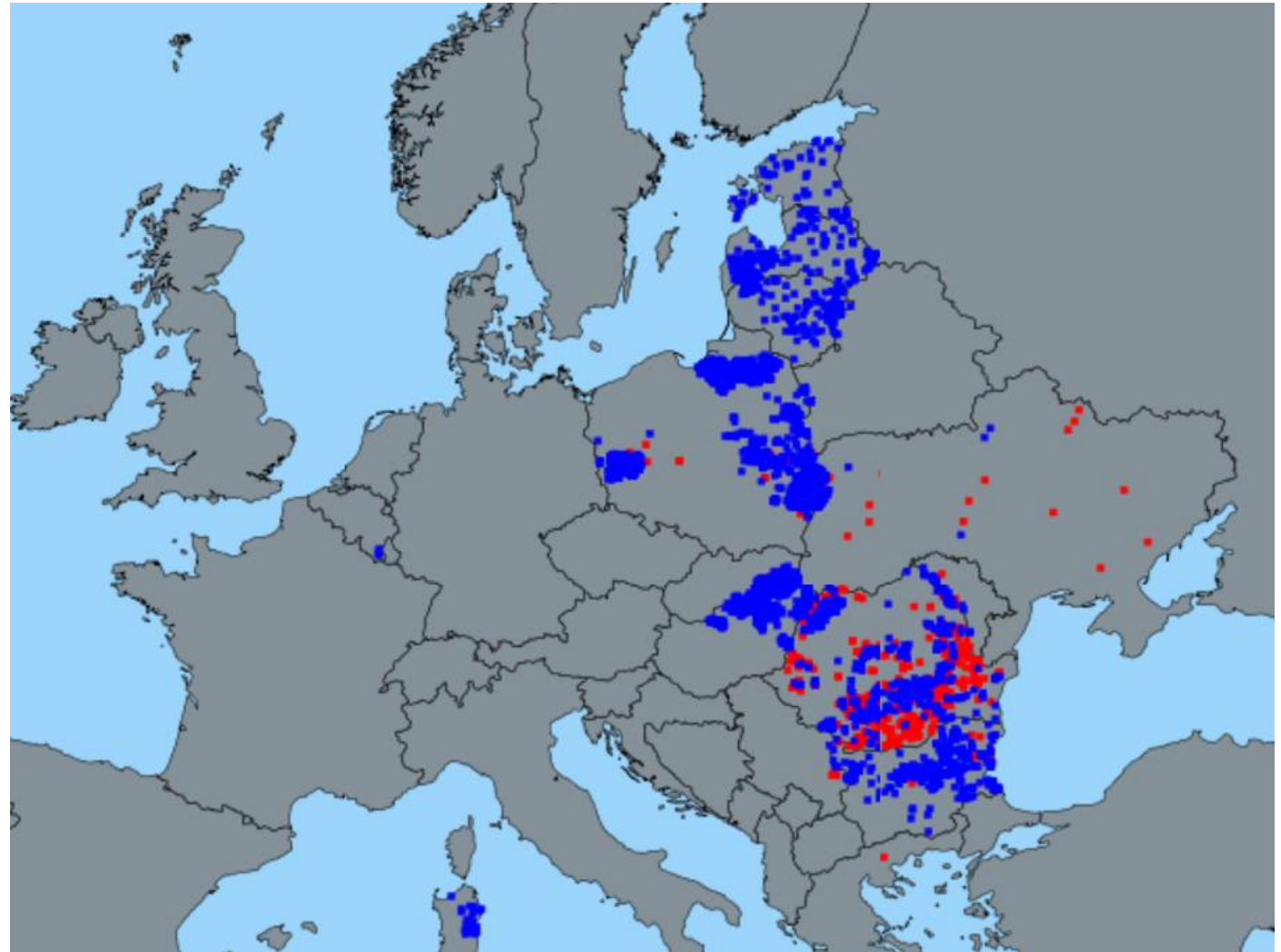
OIE Disease distribution maps

Kesysikojen ja villisikojen ASF-tapaukset EU:ssa 1.1.2020 alkaen

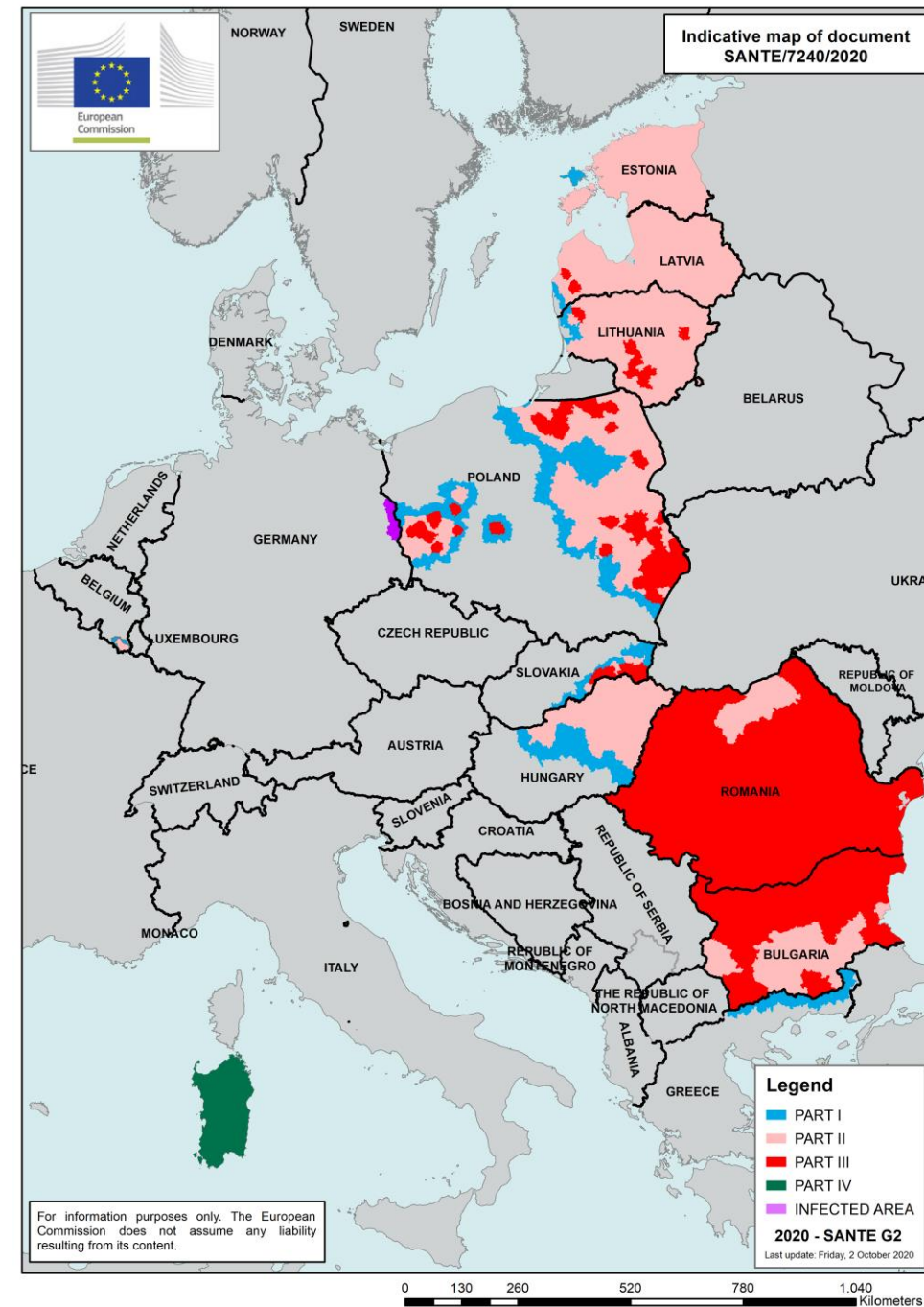
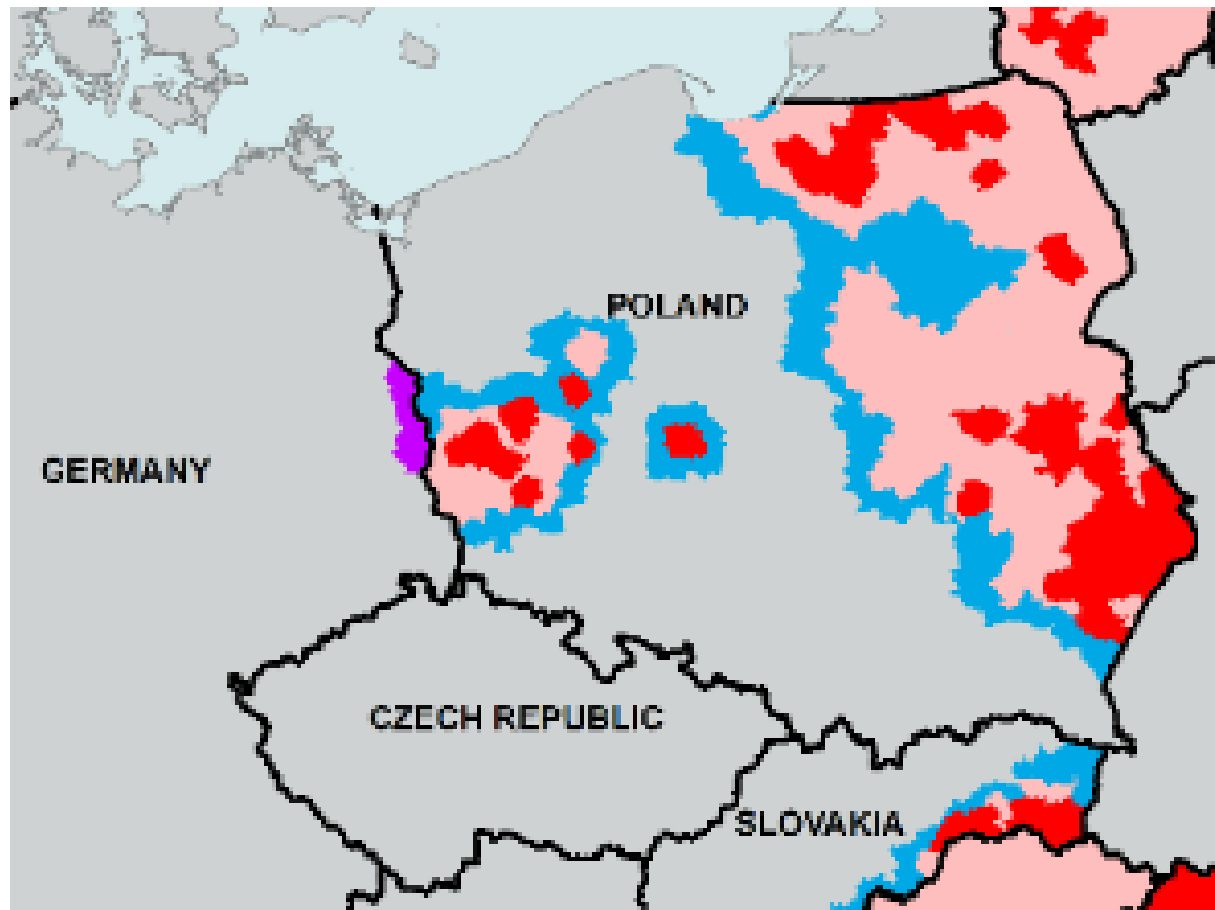

Punainen = kesysika
Sininen = villisika

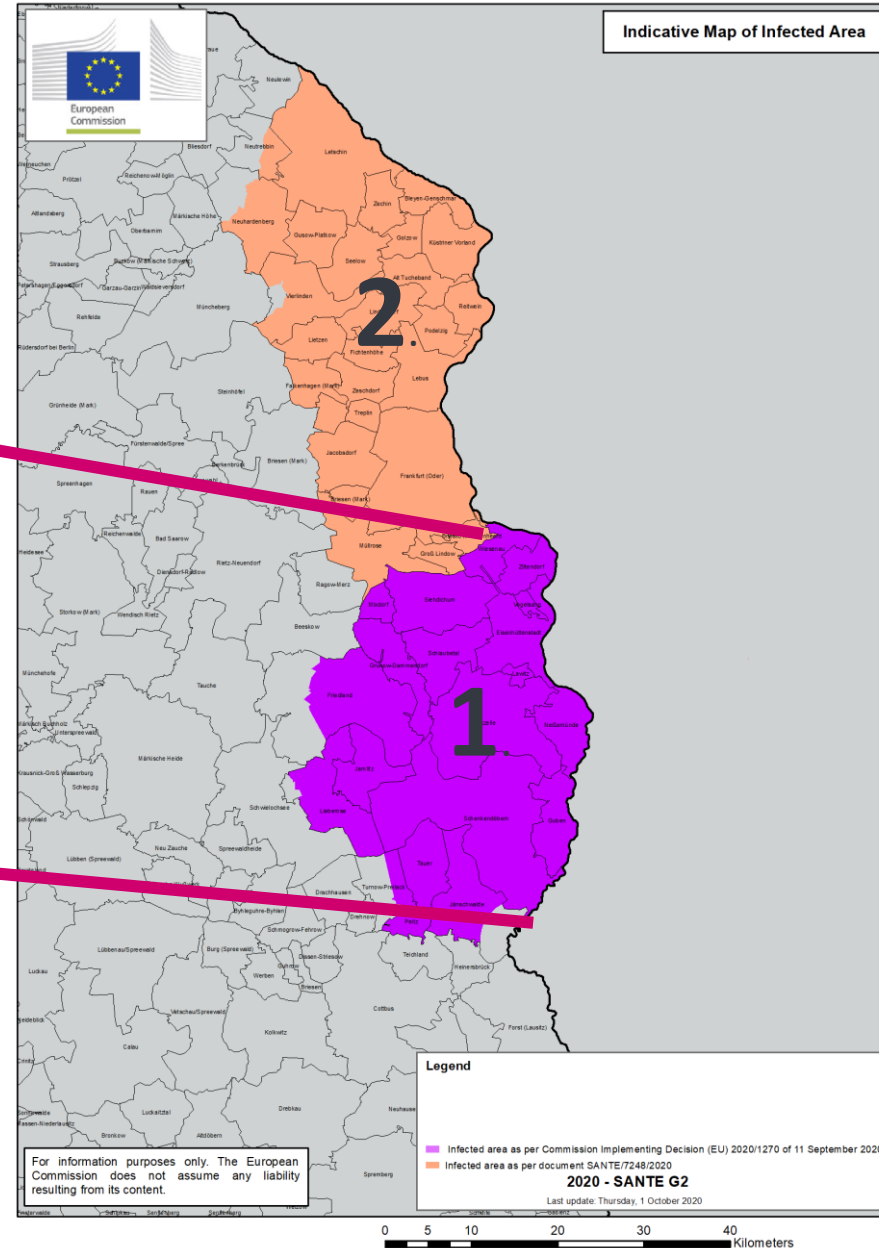
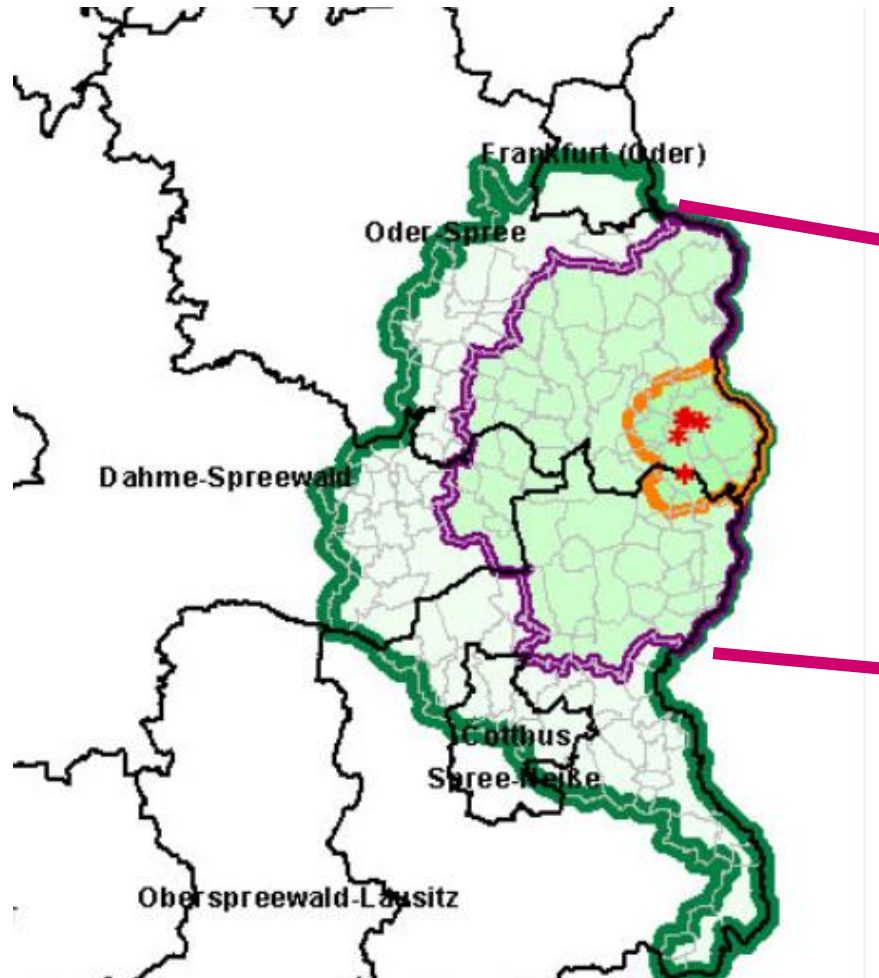
Lähde: EU ADNS

EU:n ASF-rajoitusalueet 5.10.2020

ASF Saksassa 2020

Ehkäisevät toimet

- Viranomainen mm.
  - Tiedottaminen – nettisivut, videot, tiedotteet, kirjeet, kyltit, koulutustilaisuudet...
  - Tutkimus
    - Villisikakannan parempi ymmärtäminen ja hallinta, siipikarjatilojen tautisuojausten taso
  - Säädökset
    - Mm. villisian metsästyksen liittyvät helpotukset, ulkonapidettävien sikojen ja villisikojen aitausvaatimukset, siipikarjan sisälläpito keväisin, elintarvikkeiden maahantuontivaatimukset...
  - Säädösten valvonta
    - Kunnaneläinlääkäri, aluehallintovirasto, Ruokavirasto, Tulli jne.
  - Porkkanat
    - Tukea bioturvahankkeille, tutkimukselle, korvaus villisikanäytteiden lähettämisestä...
- Tuottajat mm.
  - Bioturvallisuustoimet

Seurantatutkimukset

<https://avointieto.ruokavirasto.fi/#/elain/luonnonvaraiset-elaimet>

- 2019 ASF ja AI -seuranta
  - villisikanäytteitä 683
  - luonnonvaraisten lintujen näytteitä 174
  - siipikarjanäytteitä 4322

 RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

ELINTARVIKE ELÄIN ▾ KASVI ▾

Eläin > Luonnonvaraiset eläimet > ELÄINMÄÄRÄT | KARTTA

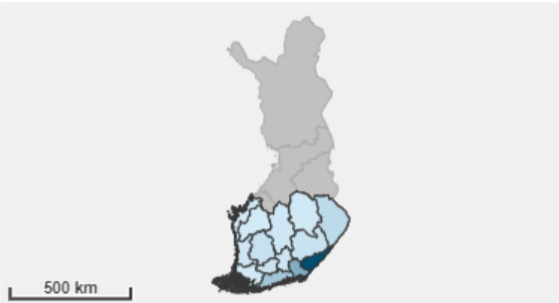
Tauti: Afrikkalainen sikarutto Vuosi: 2020

Afrikkalainen sikarutto Vuosi Kuukausi

Tulokset maakunnittain vuonna 2020

Maakunta	Tutkitut eläimet	Todetut Ikm	Ei Todetut Ikm	To
Totals	503	0	503	
Etelä-Karjala	261	0	261	
Kymenlaakso	99	0	99	
Uusimaa	60	0	60	
Pohjois-Karjala	26	0	26	
Pirkanmaa	14	0	14	
Etelä-Savo	11	0	11	

Tutkitut eläimet - Maakunnittain vuonna 2020

500 km

<https://avointieto.ruokavirasto.fi/#>

Tulevia muutoksia

- ASF-asetuksen muutos
  - Lausunnolla kesäkuussa
  - Rajoitusvyöhykkeisiin tarkennusta
- Uusi EU-eläinterveyssäännöstö astuu voimaan 21.4.2021
  - Uusi eläintautilaki ja uudet asetukset
  - Perusasiat tautien torjunnassa säilyvät ennallaan

POTSI2020

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

